

โครงการนวัตกรรม
การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการ
นิเทศภายใต้
KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงรายเขต๒.

โรงเรียนบ้านห้วยไคร้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดทำโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษา จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรมและการวิจัยทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้และการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และเพื่อให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่ นวัตกรรมการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ตลอดจนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ และเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน

โรงเรียนบ้านห้วยไคร้จึงได้พัฒนานวัตกรรมการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วยKING BHUMIBOL MODELโรงเรียนห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต๒ โดยมีรูปแบบกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในและ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการน้อมนำเอาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ มาประยุกต์บูรณาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เกิดความตระหนัก มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เกิดความรู้และความเข้าใจในกระบวนการการนิเทศภายใน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุด

(นางสาวผ่องพรรณ ชุนหวัง)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านห้วยไคร้

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อวัดกรรม	๑
ชื่อผู้สร้าง	๑
แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม	๑
ประเภทนวัตกรรม	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๓
ขอบเขตนวัตกรรม	๓
หลักการ แนวคิด ทฤษฎี	๔-๑๐
การออกแบบนวัตกรรม	๑๑
วิธีดำเนินการ	๑๒
นิยามคำศัพท์	๑๒-๑๘
ระยะเวลาในพัฒนานวัตกรรม	๑๙
งบประมาณ	๒๐
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒๐

แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม

โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒

๑. ชื่อนวัตกรรม

ชื่อรูปแบบ “นวัตกรรมการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒”

๒. ชื่อผู้สร้าง

ชื่อนางสาวผ่องพรรณ ขุนหวัง ตำแหน่งครู หัวหน้าฝ่ายนิเทศ โรงเรียนบ้านห้วยไคร้

อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โทร ๐๙๒-๗๘๑๐๔๐๐

มือถือ ๐๙๒-๗๘๑๐๔๐๐ E-mail address: phongpan.kan@gmail.com

๓. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แสวงหานวัตกรรมแบบอย่างที่ดีจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

การสร้างนวัตกรรมใหม่

๔. ประเภทของนวัตกรรม

การบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

๕. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ตั้งอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูงในถิ่นทุรกันดารห่างไกล นักเรียนทั้งหมดเป็นชาวไทยภูเขา ซึ่งมีความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม และใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาหลัก ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ เกิดการละเลย หรือไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน จึงส่งผลให้เกิดปัญหา ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น การใช้ภาษาไทย ทั้งด้านการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร การคิดคำนวณ และการคิดวิเคราะห์ จากการวิเคราะห์สภาพการณ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนานวัตกรรมจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจาก ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ เป็นครูบรรจุใหม่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการวิเคราะห์

สภาพการณ์ด้านคุณภาพผู้เรียน จากการวัดและประเมินผลในระดับต่างๆ พบว่าในด้านสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร พบว่ามีผลการพัฒนาอยู่ในระดับต่ำไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ รวมทั้งทักษะจำเป็นของผู้เรียนทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งได้แก่ ทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต พบว่าผู้เรียน ขาดทักษะการสื่อสาร การใช้ภาษา การใช้สื่อเทคโนโลยี ขาดความรับผิดชอบ ขาดประสบการณ์ขาดความกล้าแสดงออก และขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ นักเรียนได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย ส่งผลให้ผลการพัฒนาอยู่ในระดับต่ำ เช่น ด้านทักษะวิชาการ นักเรียนมีผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) และผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ลดลง

จากสภาพการณ์ต่างๆ พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและด้านการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ซึ่งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก มีแรงบันดาลใจมุ่งมั่นในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น ดังนั้นโรงเรียนบ้านห้วยไคร้โดยผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ร่วมกันวิเคราะห์หาแนวทางและวิธีการเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างมีมาตรฐาน โดยการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) และสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ดังกล่าวทั้งนี้โดยการ พัฒนาระบบการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ที่ได้รับมอบหมายในฐานะผู้นิเทศ พัฒนาคุณภาพและเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในด้านการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียน โดยการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในให้มีนวัตกรรมในการขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนอย่างเป็นระบบมีความเข้มแข็ง มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนกลายเป็นวิถีวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพของโรงเรียน คุณภาพผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายในโรงเรียนตลอดจนภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะต้องประสานความร่วมมือ ร่วมใจกัน ร่วมพัฒนา ในการดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานด้านวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างมีมาตรฐาน ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนการพัฒนา ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน จะต้องมีความตระหนัก ในความเป็นผู้นำทันเหตุการณ์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ตลอดเวลา มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดวิธีการทำงานที่เน้นกระบวนการกลุ่มมีการบริหารงานแบบเป็นทีม ครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองเป็นผู้อำนวยความสะดวกกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมและให้โอกาสผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขปัญหาและให้กำลังใจ รวมถึงการจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้

อย่างเต็มศักยภาพจากปัจจัยและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ตำบลลาวี อำเภอมะสรวย จังหวัดเชียงราย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนิเทศภายในที่จะเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดผลงานคุณภาพเชิงประจักษ์ดังกล่าว จึงได้ร่วมกันพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ของโรงเรียน โดยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบและระบบการนิเทศภายในโรงเรียน โดยการน้อมนำเอาศาสตร์พระราชและหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ สู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนภายใต้ “นวัตกรรมการน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒”

๖.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างรูปแบบ “นวัตกรรมการน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODELโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒ ”

๒. เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ให้สามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

๓. เพื่อพัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น

๗.ขอบเขตการวิจัย

๗.๑ ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ตำบลลาวี อำเภอมะสรวย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต ๒

๗.๒ ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในนวัตกรรมครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๕ โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ตำบลลาวี อำเภอมะสรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน ๒๗ คน

๗.๓ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๗.๓.๑ ศาสตร์พระราชตามหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

๗.๓.๒ การนิเทศการศึกษา

๗.๓.๓ การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๗.๔ ขอบเขตด้านเวลา

นวัตกรรมในครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๕

๘. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

๘.๑ ความหมายศาสตร์พระราชา

กัญยรัตน์ รินศรี (๒๕๖๒) กล่าวว่าศาสตร์พระราชาเป็นองค์ความรู้ทั้งในแง่ของศาสตร์และศิลป์ วิธีการแก้ไขปัญหาและกระบวนการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นวิธีการที่ไม่ซับซ้อนและทรงใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและมีวิถีชีวิตที่พอเพียง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ ให้ดำเนินชีวิตในทางสายกลาง โดยยึดหลักคุณธรรมและความซื่อสัตย์เป็นฐานสำคัญสำหรับบุคคลระดับครอบครัวจนถึงระดับรัฐ การประกอบอาชีพเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคประเทศไทย ๔.๐ จำเป็นต้องมีความพอประมาณ คือความพอดีโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความมีเหตุผลจะต้องพิจารณาตัดสินใจอย่างมีเหตุผลถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต ทั้งนี้จะต้องเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้ด้านเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และนำความรู้เหล่านั้นมาวางแผนในการปฏิบัติ และจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

วิชณู เครื่องงาม (๒๕๖๐) ได้ให้ความหมายศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า “...องค์ความรู้สำคัญที่ทรงศึกษา สังสมพัฒนา เพื่อการพัฒนาประเทศให้ประชาชนอยู่ดีกินดีมีความสุข ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ กิจที่ทรงทำคำที่ทรงแนะนำ ทรงสอนจากพระราชประสงค์ ๓ มิติคือ มิติที่ ๑ ศาสตร์แห่งการพัฒนา มิติที่ ๒ ศาสตร์แห่งความประพฤติ การครองตนในสังคมอย่างสงบสุข มิติที่ ๓ ศาสตร์แห่งการอยู่ร่วมกัน ปรงอดและสงบสุข ซึ่งมีพื้นฐานมาจาก ๓ ป. ได้แก่ปฏิบัติ ปรีชาและปฏิเวธ...” (ปาฐกถาพิเศษ “ ศาสตร์พระราชา ศาสตร์แห่งแผ่นดิน ” ณ ห้องประชาริปก สถาบันพระปกเกล้า วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)เมื่อประมวลสิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์ทรงกระทำรวมถึงความหมายจากผู้ที่ได้้นำ เสนอ ในตอนต้นแล้ว นำมาประกอบเป็นความหมายของคำ ว่า “ ศาสตร์พระราชา ” สำหรับการดำเนินงานเพื่อสืบสานศาสตร์พระราชาในครั้งนี้ จึงได้ความหมายว่า “ บรรดาองค์ความรู้และภูมิปัญญา ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานผ่านวิธีการต่าง ๆ ด้วยความมุ่งหมายที่จะพัฒนา ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์สุข แก่เหล่าพสกนิกร และส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวง ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง สันติสุข และยั่งยืน ”

ถอดความหมาย ๑) บรรดาองค์ความรู้ : องค์ความรู้ทุกอย่างของพระองค์ที่พระราชทานให้แก่พสกนิกร ไม่จำกัดว่า สำคัญหรือไม่สำคัญ เนื่องจากสิ่งที่พระองค์พระราชทานอาจจะเป็นความรู้ทุกอย่างก็ได้ จึงไม่ได้ใช้คำว่า เป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ แต่รวมไว้ทั้งหมดที่พระองค์พระราชทานให้แก่พสกนิกร ๒) ภูมิปัญญา : ความรู้ที่ได้มา และได้ผ่านการใช้จากประสบการณ์มาแล้ว ๓) พระราชทานผ่านวิธีการต่างๆ : เป็นการรวมสิ่งที่พระองค์ทรงกระทำทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็น (๑) การสอนในเรื่องต่างๆ (๒) โครงการแก้ไขปัญหาการสร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ คิดค้นนวัตกรรมใหม่ (๓) การให้ความยั่งยืนจากเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔) ประโยชน์สุข : ทรงทุ่มเทการทำงานเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคมไทยให้พสกนิกรมีความเป็นอยู่อย่างปกติมี

ความสุขตามความเหมาะสมกับสถานะของแต่ละบุคคลตามที่พระองค์ได้มีพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ๕) แก่เหล่าพสกนิกรและส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวง : พสกนิกร ใช้แทนคำว่าปวงชนชาวไทย เพื่อให้ครอบคลุมราษฎรของพระองค์ทุกกลุ่ม เนื่องจากพระองค์ไม่ได้ทรงพัฒนา ป้องกัน หรือแก้ไข ปัญหาให้เพียงประชาชนชาวไทย ซึ่งมีสัญชาติไทยเท่านั้น แต่ใช้คำว่าพสกนิกร จะมีความหมายครอบคลุมถึงบุคคลที่อาศัยภายใต้ร่มบรมโพธิสมภาร โดยไม่เลือกว่ามีสัญชาติไทยหรือไม่ เช่น ชาวเขาที่ ยังไม่ได้สัญชาติไทย พระองค์ได้พระราชทานการแก้ไขปัญหาได้ โดยแนวทางต่าง ๆ ที่พระราชทานไว้เพื่อ แผ่ประโยชน์ถึงชนชาติอื่นด้วย ทำให้ความมุ่งหมายของพระองค์ขยายสู่ชาวโลกมากขึ้น การพัฒนาในทุกด้านนั้น ต้องอาศัย องค์ความรู้จาก ๓ ศาสตร์ คือ ศาสตร์ชาวบ้าน ศาสตร์สากล และศาสตร์พระราชา ศาสตร์ชาวบ้าน/ศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ องค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นส่วนศาสตร์สากล คือ ความรู้ที่เรียนจากหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่าง ๆ

อนุชา เสมารัตน์ (๒๕๖๐: ๑๑๕) ศาสตร์พระราชาเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชจากกลวิธีที่ใช้ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจและจากพระบรมราโชวาทซึ่งได้รวบรวมและเรียบเรียงจากการทบทวนและการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นประโยชน์มีคุณูปการต่อการพัฒนาชาติสืบไปในอนาคต

สรุปได้ว่าศาสตร์พระราชาเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์การทรงงานของของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเพื่อปวงชน ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำเนินงานและการดำรงชีวิต

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา การจัดการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน คือ

- ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน
- ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรมจริยธรรม ให้รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ที่ถูก สิ่งชั่ว-สิ่งดี เพื่อปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบที่ดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิดที่ชั่ว เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง
- ๓) มีงานทำ มีอาชีพสุจริต ต้องให้เต็มกรักงาน สู้งาน ทำงานจนสำเร็จ อบรมให้เรียนรู้การทำงาน ให้สามารถเลี้ยงตัวและเลี้ยงครอบครัวได้
- ๔) เป็นพลเมืองดี การเป็นพลเมืองดีเป็นหน้าที่ของทุกคน สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่พลเมืองดี การเป็นพลเมืองดีหมายถึงการมีน้ำใจ มีความเอื้ออาทร ต้องทำงานอาสาสมัครงานบำเพ็ญประโยชน์ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ควรทำ”

๘.๒ ความหมายของการนิเทศการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔ :๕) สรุปความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้ทักษะ เทคนิคและวิธีการแนะนำ ช่วยเหลือของผู้นิเทศผ่านการมีส่วนร่วม การเคารพซึ่งกันและกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช (๒๕๖๓:๖) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความร่วมมือในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา การปรับปรุงและ

พัฒนาการเรียนการสอนโดยการช่วยเหลือ แนะนำ วางแผนปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

สมใจ แสนโคตร (๒๕๖๓) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ตามแนวทางของวิชาชีพที่เน้นการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และผู้รับการนิเทศยอมรับเพื่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา

วิชชุดา เขียวชะอุ่ม (๒๕๖๑) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการดำเนินงานการร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนในการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้คำปรึกษาเสนอแนะแก่ผู้ร่วมงานเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความร่วมมือเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้

นริศรา อุปกรณศิริการ (๒๕๕๒ : ๑๖) อ้างถึงในกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช (๒๕๖๓:๖) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นความร่วมมือและประสานงานของบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูอันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ

๘.๓ ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกชัย ไวยโสภี (๒๕๕๗) กล่าวว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดีและมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลัก ๓ ประการได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญโดยเฉพาะการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบ ซึ่งหมายถึงการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของสถานศึกษานั้นให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษานั้นๆ กำหนด ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาระบบของ สถานศึกษาจึงประกอบด้วย

(๑.๑) การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน

(๑.๒) การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย

(๑.๓) การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของสถานศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

(๑.๔) การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน

(๑.๕) การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพ จากภายนอก ซึ่งในการดำเนินงานของสถานศึกษาดังกล่าวต้องเน้นถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ร่วม ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ร่วมในการประเมินผล

๒. ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบหลักของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียน ที่จะร่วมกันการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งจะทำให้สำเร็จเมื่อ ผู้สอนและผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกันในการจัดการเรียนรู้ซึ่งการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๒.๑) จัดการเรียนรู้โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็น หลัก เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

(๒.๒) จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยน เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

(๒.๓) จัดการเรียนรู้ที่เน้น กระบวนการ การคิด โดยกระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้ จักใช้ความคิด สร้างสรรค์คิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

(๒.๔) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยการร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมอภิปราย ร่วม กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และร่วมนำเสนอความคิดด้วยตนเอง

(๒.๕) ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ทั้งสมาชิกในกลุ่ม สมาชิกระหว่างกลุ่มและ ปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน

(๒.๖) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถและศักยภาพของ ผู้เรียน จัดบรรยากาศของการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

(๒.๗) วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ความคิด ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมโดยการประเมินตามสภาพจริงและการประเมินตนเอง

(๒.๘) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ทั้ง แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานที่และบุคคล ใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมา ประยุกต์ใช้ใน การจัดการเรียนรู้

๓. ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ซึ่งตัวบ่งชี้ที่บ่งถึงลักษณะการเรียนรู้ของ ผู้เรียนประกอบด้วย

(๓.๑) เรียนรู้อย่างมีความสุขจากประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเชื่อมโยงกับทักษะชีวิต

(๓.๒) ได้ทำกิจกรรม ฝึกปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสมาชิกทั้งในกลุ่มและต่างกลุ่ม

(๓.๓) ได้ศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามศักยภาพ โดยมีผู้สอนชี้แนะและให้คำแนะนำจน ค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

- (๓.๔) ได้ฝึกคิดสร้างสรรค์ แสดงออก มีเหตุผล
- (๓.๕) ได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูล หาคำตอบ แก้ปัญหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- (๓.๖) ได้เลือกทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ อย่างมีความสุข
- (๓.๗) ได้ฝึกตนเองให้มีวินัย มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- (๓.๘) ได้ฝึกการประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น สนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ตลอดจนมีคุณลักษณะนิสัยดีงามที่สังคมพึงปรารถนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลากหลายวิธี ในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะแนวทางโดยภาพรวมที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุตามสิ่งที่มุ่งหวังซึ่งแนวทางมีดังนี้

๑. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยใช้เทคนิคในการจัดประสบการณ์ เพื่อนำเสนอข้อมูลใหม่ เทคนิคการใช้คำถามให้คิดหรือลงมือปฏิบัติเพื่อเชื่อมโยงความรู้ข้อมูลในสมอง และเทคนิคการจัดระบบข้อมูลความรู้โดยใช้ผังความคิดเป็นต้น

๒. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับคนอื่น ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ ๔-๕ คน โดยสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีเป้าหมาย และมีโอกาสได้รับรางวัลของความสำเร็จร่วมกัน

๓. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถเฉพาะที่ผู้เรียนแต่ละคนมี เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนรู้อมาใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต โดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนต้องแก้ปัญหาและนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้

ผ่องใส ถาวรจักร (๒๕๕๓) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึงการจัดการเรียนที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันตลอดจนมีคุณลักษณะดีงามตามความต้องการของสังคม

ทิศนา แคมมณี (๒๕๔๘ : ๑๒๐) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๓:๗๙) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และมี ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้โดยครูเป็นผู้

วางแผนร่วมกับผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้น ทำท่าย ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาหรือชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center Learning) คือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านสื่อและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก

การเรียนรู้แบบใฝ่รู้(Active learning)

โสภณ จุโลทก (๒๕๖๕) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบใฝ่รู้(Active learning) มีการพัฒนาการมาจากแนวคิดของนักปรัชญาการศึกษาชาวอเมริกันคือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) โดยมีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดจากประสบการณ์(Experience)และเรียนรู้ด้วยการกระทำ(Learning by doing)ที่ดึงความสามารถของผู้เรียนออกมา ซึ่งต่อมา เดวิด เอ โคลบ (David A Kolb) นักการศึกษาชาวเยอรมันได้เสนอเป็นข้อสรุปว่า ประสบการณ์(Experience)เป็นแหล่งของการเรียนรู้ (Kolb's Model) ประกอบกับการสังเคราะห์ผลการวิจัยรูปแบบการเรียนรู้หลายรูปแบบ(Meta Analysis) ของ เดวิด เจ นิโคล (David J Nicol) นักการศึกษาชาวอังกฤษจึงเป็นบทสรุปและที่มาของการเรียนรู้แบบใฝ่รู้(Active learning) มีลักษณะสำคัญดังนี้

๑.เป็นการสร้างความรู้ผ่านประสบการณ์หรือการปฏิบัติของผู้เรียนมากกว่าการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน

๒.อาศัยประสบการณ์ของผู้เรียนมาบูรณาการ(เชื่อมโยง) เพื่อสร้างความรู้ใหม่

๓.ฝ่ายผู้เรียนเป็นฝ่ายกระทำและเคลื่อนไหวตื่นตัว(Active learner)

๔.มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน

๕.ปฏิสัมพันธ์ทำให้เกิดความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องและขยายเครือข่ายความรู้ของแต่ละคนออกไปอย่างกว้างขวาง

๖.อาศัยการแสดงออกหรือกิจกรรมการสื่อสารทุกรูปแบบที่เอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์การเรียนรู้ และการสังเคราะห์การเรียนรู้ เช่นการฟัง พูด อ่าน เขียน การวาดรูป การแสดง บทบาทสมมติ การแสดงละคร การนำเสนอด้วยสื่อต่างๆ

หลักพื้นฐานของการเรียนรู้แบบใฝ่รู้(Active learning)

การเรียนรู้แบบใฝ่รู้(Active learning)ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน ๒ ประการคือการเรียนรู้เชิงประสบการณ์(Experiential learning)ผสมผสานกับการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม(Group Process)

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์(Experiential learning) มีองค์ประกอบที่สำคัญ๔ องค์ประกอบดังนี้

๑.ประสบการณ์(Experience)ครูช่วยให้นักเรียนนำประสบการณ์ของตนเองมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้

๒.การสะท้อนความคิดและอภิปราย(Reflect and Discussion)ครูช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดูออกเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๓.เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด(Understanding and Conceptualization)นักเรียนเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอดอาจเกิดขึ้นโดยนักเรียนเป็นฝ่ายเริ่มแล้วครูช่วยเติมแต่งให้สมบูรณ์หรือในทางกลับกันครูเป็นผู้นำทางแล้วนักเรียนเพิ่มเติมจนสมบูรณ์ จนเกิดเป็นความคิดรวบยอด

๔.การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด(Experiment/Application)นักเรียนนำความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์ต่างๆจนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียน

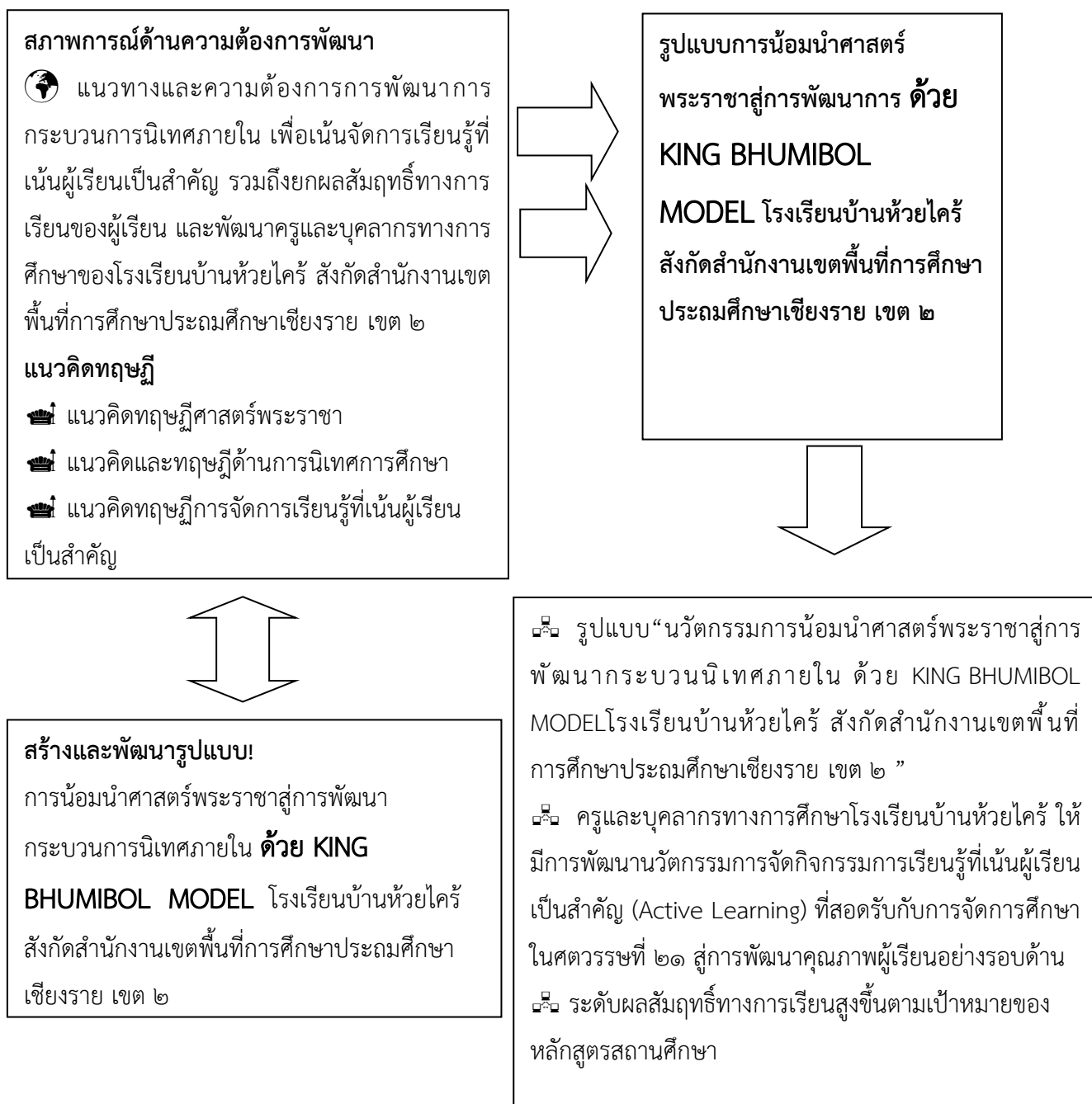
การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม(Group Process)

กระบวนการกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด ซึ่งเกิดจากผลรวมของการมีส่วนร่วมสูงสุดและการบรรลุงานสูงสุด ซึ่งการมีส่วนร่วมสูงสุดขึ้นอยู่กับการออกแบบกลุ่มที่ดีการบรรลุงานสูงสุดขึ้นอยู่กับการออกแบบงานที่ดี การมีส่วนร่วมสูงสุด(Maximum Participation) ของนักเรียนขึ้นอยู่กับการออกแบบกลุ่มซึ่งมีตั้งแต่กลุ่มเล็กที่สุดคือ๒คนจนกระทั่งกลุ่มใหญ่กลุ่มแต่ละประเภทมีข้อดีและข้อจำกัดต่างกันผู้เรียนทุกคนควรมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของแต่ละองค์ประกอบ

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้(Active learning)หมายถึงการนำองค์ประกอบการเรียนรู้๑) ประสบการณ์(Experience)๒) การสะท้อนความคิดและอภิปรายReflect and Discussion ๓) เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด(Understanding and Conceptualization) ๔)การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Experiment/Application)หรือ(ER&DCA)ทั้ง๔องค์ประกอบมาสอดแทรกในแผนการจัดการเรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน

๙. การออกแบบนวัตกรรม

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัย การสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ได้กรอบแนวคิดของการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน เพื่อเน้นจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ” ดังนี้

๑๐. วิธีดำเนินการจัดทำนวัตกรรม

นวัตกรรมเรื่องการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายใน ด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” มีวิธีดำเนินการอยู่ ๓ ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ ๑ การศึกษาแนวคิดทฤษฎีการพัฒนานวัตกรรม แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑.๑ ศึกษาองค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

ขั้นที่ ๑.๒ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการนิเทศการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นที่ ๑.๓ ศึกษาองค์ประกอบการนิเทศการศึกษา

ระยะที่ ๒ การสร้างและพัฒนารูปแบบการนิเทศแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๒.๑ ร่างรูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒

ขั้นที่ ๒.๒ ตรวจสอบร่างรูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ ๒.๓ วิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมรูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่พัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ ๓ การใช้รูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒

๓.๑ ใช้รูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒

๓.๒ ศึกษาผลการใช้รูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒

๑๑. นิยามศัพท์เฉพาะ

“นวัตกรรมการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” หมายถึง รูปแบบกระบวนกรการพัฒนากระบวนนิเทศภายใน ที่น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

มหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ มาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจความตระหนัก มีแรงบันดาลใจ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีผู้เกี่ยวข้องซึ่งการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน เพื่อการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจความตระหนัก มีแรงบันดาลใจมุ่งมั่นในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้นดังกล่าวประกอบด้วย

K (Knowledge Management) หมายถึง การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการรวบรวมสร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติ (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ เจตคติในงาน ประสบการณ์การทำงาน และพฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคล ด้วยกระบวนการ PLC ทั้งนี้โดยการรวมตัวกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียน สู่การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เข้าใจในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการความรู้ตามพระบรมราโชวาทขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตรัสถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ไว้ว่า “ความรู้ที่จะศึกษามีสามส่วน คือ ความรู้วิชาการ ความรู้ปฏิบัติการ และความคิดอ่านตามเหตุผลที่เป็นจริง ซึ่งแต่ละคนควรเรียนรู้และนำไปใช้ประกอบการงานการแก้ไขปัญหาทั้งปวงอย่างมีประสิทธิภาพ” ดังนั้นการจัดการความรู้(Knowledge Management) รู้จึงเป็นกลยุทธ์ที่มีบทบาทและความสำคัญยิ่งในการสร้างความเข้มแข็งทางปัญญาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนพัฒนางานและพัฒนาองค์กรเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

I (Inspiration) หมายถึง การสร้างแรงบันดาลใจ เป็นกระบวนการเสริมสร้างเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เกิดความตระหนักความมุ่งมั่นแรงบันดาลใจและจิตวิญญาณ ความคิดและการกระทำเพื่อการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ที่พึงประสงค์ให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยกระบวนการ SUCCESS ประกอบด้วย S : Strive Link สร้างความมุ่งมั่นเพื่อเป้าหมาย U : Understand สร้างความเข้าใจและรู้จักตนเอง C : Create พัฒนาแปลความคิดให้เป็นการกระทำที่จับต้องได้ C: Condition พัฒนาเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ อารมณ์และร่างกายให้พร้อมพินฝ่าไปให้ถึงเป้าหมาย E : Envision สร้างภาพฝันแห่งความสำเร็จ S: Savor ร่วมชื่นชมกับความสำเร็จ S: Soar สร้างความฮึกเหิมที่จะวางเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในครั้งต่อไปซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระ

บรมชนกาทิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่ว่าการทำงานต้องมีความสุขด้วย ถ้าเราทำอย่างไม่มีความสุขเราจะแพ้ แต่ถ้าเรามีความสุขเราจะชนะ สนุกกับการทำงานเพียงเท่านั้น ถือว่าเราชนะแล้ว หรือจะทำงานโดยคำนึงถึงความสุขที่เกิดจากการได้ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นก็สามารถทำได้ “...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ ให้กับผู้อื่น...”

N (NITES) หมายถึง กระบวนการพัฒนารูปแบบการนิเทศกำกับติดตามที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ภายใต้สภาพบริบทความต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผ่าน การขับเคลื่อนจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ โดยมีแนวทางประกอบด้วย การสร้างพันธมิตรเครือข่ายการนิเทศ (N ; Networking) การพัฒนานวัตกรรมที่ทันสมัย (I ; Innovation) การมุ่งพัฒนาส่งเสริมให้เกิดความศรัทธา (T ; Trust) การพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นเลิศ (E ; Efficiency & Excellence)เป็นการให้การบริการและพัฒนาด้วยใจ (S ; Service mind)ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่ทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมแสดงความคิดเห็น “สำคัญที่สุดจะต้องหัดทำให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น แม้กระทั่งการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือ การระดมสติปัญญาละประสบการณ์อันหลากหลายมาอำนวยการปฏิบัติบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง”

G (Growth & Participation) หมายถึง กระบวนการพัฒนารูปแบบ การนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเอง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ร่วมกันระดมความคิดหาแนวทางความต้องการพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ(Active Learning) สอดรับกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้นผ่านกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ทรงตรัสว่า "ต้องระเบิดจากข้างใน หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงออกมาสู่สังคมภายนอก”

B (Being Professional) หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพครู สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและมีความเจริญงอกงามก้าวหน้าในอาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น ผ่านกระบวนการนิเทศภายใน ด้วยกระบวนการ ๓I ประกอบด้วย การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะสื่อสาร (IT & Communication skills) และการออกแบบการเรียนรู้(Instructional design) หรือออกแบบวิธีการเรียนรู้ที่

แตกต่างกันได้ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้นเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนได้เป็นผู้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และสามารถพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สู่การพัฒนาเป็นนวัตกรรม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ คือ “ในการประกอบกิจการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนต้องมีความตั้งใจจริงและขยัน หมั่นเพียรต้องรู้จักคิดพิจารณาด้วยปัญญา และความรอบคอบยึดมั่นในความ สามัคคีและความซื่อสัตย์สุจริต ถือเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นจุดประสงค์สำคัญจึงจะ สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จผลโดย สมบูรณ์ได้”(พระราชดำรัส ในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๒)

H (H - ๙) หมายถึง กระบวนการพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดรับกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้นอย่างสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ด้วยกระบวนการ ๙ H ได้แก่ (H ; Hand) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีการทำงานมือสะอาดมีความซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส (H ; Heart) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจทำงาน (H ; Head) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้หัวดีมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ (H ; Health) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีสุขภาพดี (H ; Humor) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีอารมณ์ขันในการทำงานให้มีความสุข (H ; Humanity) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน (H ; Humility) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้อ่อนน้อมถ่อมตน และ(H ; Honor) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีเกียรติตามตำแหน่งหน้าที่ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ “เกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วม โดยจะต้องหัดทำใจให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น แม้กระทั่งความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายมาอำนวยการปฏิบัติบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จที่สมบูรณ์อีกทั้งยังต้องยึดประโยชน์ส่วนรวม มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อย ก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ และทำงานต้องมีความสุขด้วย ถ้าเราทำอย่างไม่มีความสุขเราจะแพ้ แต่ถ้าเรามีความสุขเราจะชนะ สนุกกับการทำงานถือว่าเราชนะแล้ว และรู้ปัญหา รู้วิธีแก้ปัญหาด้วยความรักที่จะลงมือทำ ลงมือแก้ไขปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันอย่างสร้างสรรค์”

U (Understand) หมายถึง กระบวนการพัฒนาและเสริมสร้างครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้เข้าใจในกระบวนการบริหารและการพัฒนาระบบนิเทศภายในทั้งระบบทุกขั้นตอนและมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดรับกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น สู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยไคร้อย่างมีมาตรฐานผ่านกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ด้วยกระบวนการทำงานแบบกลุ่ม (Work Groups

Process) ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มที่มีกระบวนการบริหารและพัฒนาาร่วมกันทั้งระบบไปในทิศทางเดียวกันภายใต้ ขอบข่ายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทขององค์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่พระราชทาน ในโอกาสต่าง ๆ คือ “การทำงานใด ๆ ไม่ว่าใหญ่หรือเล็ก ควรอย่างยิ่งที่จะตั้งเป้าหมาย ขอบเขต และหลักการ ไว้ให้แน่นอน เพราะจะช่วยให้สามารถปฏิบัติมุ่งเข้าสู่ผลสำเร็จได้โดยตรงและถูกต้องพอเหมาะพอดี เป็นการ ป้องกันและขจัดความล่าช้า ความสิ้นเปลือง ความเสียหายทุกอย่างได้อย่างสิ้นเชิง”(พระบรมราโชวาท ในพิธี พระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๐)

M (Mental Model Building) หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อ ก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดรับกับการจัด การศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น สามารถพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่ให้ผลการคิดเป็นสิ่งแปลกใหม่ มีคุณค่า และมีประโยชน์เกิดการพัฒนาสู่คุณภาพ ผู้เรียน ผ่านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ภายใต้หลักการแนวคิดการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ สร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Project Based Learning : PBL) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน(Brain based Learning : BBL) พัฒนาการ จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบมอนเตสซอรี กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (Co-๕Steps) กิจกรรมจิตศึกษา และกิจกรรมสร้างสรรค์ด้วยสติในโรงเรียน (Mind Fullness School : MIS)ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชม หาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ คือ “การรู้จักประมาณตน ได้แก่ การรู้จัก และยอมรับว่าตนเองมีภูมิปัญญาและความสามารถด้านไหนเพียงใด และควรจะทำ งานด้านไหน อย่างไร การ รู้จักประมาณตนนี้ จะทำให้คนเรารู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ได้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน และได้ ประโยชน์สูงสุดเต็มตามประสิทธิภาพ ทั้งยังทำให้รู้จักขวนขวายศึกษาหาความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์อยู่ เสมอ เพื่อปรับปรุงส่งเสริมศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองให้ยิ่งสูงขึ้น”(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญา บัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑)

I (Integration) หมายถึง กระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษา โดยใช้หลักการการบูรณาการเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ สูงขึ้น โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายที่เชื่อมโยงกันของปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ ด้วย การระดมทรัพยากรที่หลากหลาย การวางแผนกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมของภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความ เป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการที่มีขอบเขตและคงความเป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน รวมทั้งมีการติดตามกำกับตามตัวบ่งชี้คุณภาพที่ชัดเจน จนบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เรื่อง“ทำงานแบบองค์รวม ใช้วิธีคิดเพื่อการทำงาน โดยวิธีคิดอย่างองค์รวม คือการมองสิ่งต่างๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบครบวงจร ทุกสิ่งทุกอย่างมีมิติเชื่อมต่อกัน มองสิ่งที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง”

B (Best Practice to Innovative School) หมายถึง กระบวนการพัฒนาและเสริมสร้างครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมการจัดการจัดการการเรียนรู้และวิธีการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดรับกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้น และสามารถพัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียนแห่งนวัตกรรม (Innovative school) ครูได้รับการพัฒนาเป็นครูแห่งนวัตกรรม (Innovative Teacher) นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นนักเรียนแห่งนวัตกรรมหรือนวัตกรรม มีผลงานคุณภาพเชิงประจักษ์ที่มีมาตรฐาน มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรรัชกาลที่ ๙ ที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ คือ “การศึกษาที่มุ่งทำเพื่อส่งเสริมบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ สร้างหลักฐานความมั่นคงในชีวิต และทำประโยชน์แก่ส่วนรวมได้นั้น ต้องจัดอบรมให้ได้พร้อมทั้งด้านวิชาการ ด้านการลงมือปฏิบัติ ด้านความคิดวินิจฉัยและความประพฤติปฏิบัติ” (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักเรียนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๓) “ในฐานะที่เป็นผู้ได้รับการศึกษาสูง ท่านทั้งหลายย่อมมีความมุ่งหมายที่จะ ได้ใช้ความรู้ความสามารถทำงานตามแผนงาน เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์คือ ความเจริญมั่นคงให้แก่ตนเอง แก่งานและแก่ชาติบ้านเมือง ให้ประจักษ์ผล..” (พระบรมราโชวาท วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๖)

O (Organization of Innovation) หมายถึง กระบวนการพัฒนาและเสริมสร้างครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมการจัดการจัดการการเรียนรู้และวิธีการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) สอดรับกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมหรือโรงเรียนแห่งนวัตกรรม ที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางด้านกระบวนการทางความคิด ด้านการบริหารจัดการ การจัดการจัดการการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีพัฒนาการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่สูงขึ้นก่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ นำไปสู่โรงเรียนนวัตกรรมสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วยผู้บริหารนวัตกรรมสร้างสรรค์ ครูและบุคลากรนวัตกรรมสร้างสรรค์ นักเรียนนวัตกรรมสร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ คือ “การสร้างสรรค์นั้นมักเข้าใจกันโดยมากกว่า คือ การสร้างขึ้นมา ทำขึ้นมา นักวิชาการก็ดี นักปฏิบัติการณ์ก็ดี มุ่งแต่จะสร้างสรรค์และทำสิ่งใหม่ ของใหม่ โดยไม่คำนึงถึงความเจริญที่มีอยู่ก่อนแล้ว ว่าแท้จริงคือพื้นฐานเสริมสิ่งใหม่ต่อขึ้นไปนั่นเอง เมื่อต่างคนต่างมุ่งจะทำเป็นของใหม่ ให้เป็นผลงานของตนเป็นสำคัญ ความเจริญที่บังควร จะบังเกิดอย่างต่อเนื่องกันอย่างมั่นคงตามลำดับก็หยุดชะงัก กลับกลายเป็นความติดขัดล่าช้า และเป็นปัญหา

ยุ่งยากนานา ประการ เพราะงานที่ทำใหม่ดำเนินต่อจากงานเก่าไม่ได้ ต้องเริ่มต้นกันใหม่ตลอดเวลา ที่ถูกควร จะเข้าใจว่า การสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทุกอย่งนั้น ต้องเริ่มต้นที่การศึกษาพื้นฐานเดิมก่อน เมื่อได้ ศึกษาทราบชัดถึงส่วนดีส่วนเสียแล้ว จึงรักษาส่วนที่ดีที่มีอยู่แล้วให้คงไว้ แล้วพยายามปรับปรุงสร้างเสริมด้วย หลักวิชา ด้วยความคิดพิจารณา อันประกอบด้วยเหตุผลและความสุจริตจริงใจ ให้ค่อยเจริญงอกงามมั่นคง บริบูรณ์ยิ่งขึ้นไปตามความเหมาะสมตามกำลังความสามารถและตามกำลังเศรษฐกิจที่มีอยู่ การงานทุกสิ่งทุกอย่างในบ้านเมืองจึงจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงักหาไม่ ความขัดข้องล่าช้าต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะทำให้ต้องสิ้นเปลืองกำลังงาน กำลังสมอง กำลังเงินทองไปอย่างน่าเสียดายโดยไม่มีโอกาสจะกู้กลับคืน มาได้.....” (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๘)

L = (Leadership in the Innovation) หมายถึง กระบวนการพัฒนาและเสริมสร้างครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้นำทางนวัตกรรมการจัดการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ความสำเร็จจากการพัฒนาตาม กระบวนการทั้งผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ผ่านกระบวนการนิเทศ ภายใน ก่อให้เกิดการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำทางนวัตกรรมก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพตามเป้าหมายการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทขององค์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ที่พระราชทาน ในโอกาสต่างๆ คือ “เมื่อจะเริ่มงานสิ่งใด ให้พยายามคิด พิจารณาให้เห็นจุดหมายเห็นสาระและประโยชน์ ที่ แท้จริงของงานนั้นอย่างแจ่มแจ้ง แล้วจึง ลงมือทำด้วยความตั้งใจ มั่นใจ ด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง ให้ดำเนิน ลุล่วงตลอดไปอย่าง ต่อเนื่อง โดยมีให้บกพร่องเสียหาย” (พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓)

๑๒. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

นวัตกรรมในครั้งนี้จะใช้เวลา ๔ เดือน นับตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

๑๓. แผนการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

๑๒.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

กิจกรรม	๑ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕			
	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม
๑. ศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงาน	→			
๒. ศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องกรณีศึกษาและการจัดการเรียนรู้	→			
๓. สร้างและพัฒนารูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒		→		
๔. ประเมินรูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ		→		
๕. ใช้รูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒			→	
๖. จัดทำรายงานผลการใช้รูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒				→

๑๒. งบประมาณ

คำดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่	รายการ	จำนวนเงิน	หน่วย
๑	ค่าอาหารเครื่องดื่ม อาหาร อาหารว่างประชุมสัมมนา เชิงปฏิบัติการ ๔ ครั้งๆละ ๕,๐๐๐บาท	๕,๐๐๐	บาท
๒	ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนานวัตกรรมของคณะครู จำนวน ๒๗ คนๆละ ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐	บาท
๓	ค่าจัดทำรูปเล่มรายงานนวัตกรรม	๒,๐๐๐	บาท
๔	จัดนิทรรศการแสดงผลงาน	๓,๐๐๐	บาท
รวม		๑๕,๐๐๐	บาท

(หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๑๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

๑๓.๑ ได้รูปแบบ “นวัตกรรมการน้อมศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ด้วย KING BHUMIBOL MODEL โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒”

๑๓.๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

๑๓.๓ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ลงชื่อผู้รายงาน ผ่องพรรณ ขุนหวัง

(นางสาวผ่องพรรณ ขุนหวัง)

ตำแหน่งครูโรงเรียนบ้านห้วยไคร้